

bb.55 /a belföldi..... folyt./

43. küldöttség
44. mezőgazdasági küldöttség
45. cellulózipari
46. művész telep
47. finn gyermekkórus
48. orgonahangverseny
49. chilei munkásküldöttség
50. magyar főtiszt
51. időjárásjelentés
52. budapestre érkezett konzultánsok katusjev
53. intercircusz
54. ismét van víz
55. hírjegyzék

/mti/

.-

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: pástor jános
szerkesztette: halasi györgy
izsák erika

- v é g e -

- 32 -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008 /X

Belföldi hírek

1979. július 10. kedd
-----

bb.1. amatőr tudósok, tudós amatőrök - megyénként 200-400 gyűjtő
1 ma/mi dg zsu ie 1979. július 10.

királyasztala: a mai felsőmocsoládnak a feledéstől visszapereit egykori földrajzi nevéhez egy iv. béléhoz fűződő monda kapcsolódik, mely szerint a király ebédasztalát, a ma is mintegy 15 méterre magasodó halom, a katonák sapkájukban hordták össze. keröngetés: a földrajzi név az 1800-as évek nagy vas megyei erdőirtására utal. osztott föld: ez a földrajzi név már a felszabadulás utáni történelmi változást hordozza magában, és hosszan lehetne még sorolni a hazafias népfront szervezésében, a honismereti mozgalom keretében, a magyar tudományos akadémia szakmai irányításával komoly értékeket feltáró földrajzi névgyűjtés eddigi eredményeit.

az egész ország területére kiterjedő és tudományos rendszerességet igénylő munka eredményeként az idén jelenik meg volna megyes és heves megye hevesi járásának földrajzi névnyaga, ilyenkor közkinccsé téve múltunk épp olyan becses forrásait, mint amilyenek a tárgyi emlékek. a már csak az emberek emlékezetében élő elnevezések őrzik a földfelszín alakját, a környezet jellegzetes állat- és növényvilágát, a tájban lejátszódott történelmi eseményeket, a gazdálkodás, a termelés változásait, a szokásokat és a hiedelmeket, olykor az egymást követő generációk humorát is.

folyt.köv.

-1-

bb.1. amatőr tudósok ... folyt./zsu

amint a hazafias népfront országos tanácsában elmondották, a széleskörű mozgalom továbbfejlődésének időszakát éli. a földrajzi névgyűjtést kiterjesztik a rokon kutatási területekre, a névhez fűződő mondák, település- és gazdaságtörténeti vonatkozások, a ragadványnevek, valamint a mesterségek szókincsének gyűjtésére is.

a népfront már eddig megyénként mintegy 200-400 aktívát vont be a gyűjtőmunkába. az „amatőr tudósok - tudós amatőrök”, jelzővel joggal illetett társadalmi munkások a nagyüzemi gazdálkodásnak, az ipartelepítésnek és az urbanizációnak a tajak évszázados - évezredes arculatát alakító rétegei alól, az idősebb nemzedék emlékezetéből merítve mentik multunk értékes forrásanyagát.

az mta nyelvtudományi intézetének hathatós szakmai segítségével már az elmúlt években is olyan gyűjtemény állt össze, amelynek egyaránt hasznát látta és látja a nyelvészet, a néprajz, a gazdaság-, a művelődés- és a településtörténet, a botanika, a zoológia, a földrajz és a térképészet, sőt az oktatásügy, valamint az államigazgatás is. szathmári istván egyetemi tanár, a magyar nyelvtudományi társaság főtitkára szerint a honismereti közösségek, az aktivisták teljes értékű, tudományt segítő munkát végezhetnek a földrajzi nevek gyűjtésében és a rokonterületeken. ezt a megállapítást támasztja alá, hogy az amatőr-gyűjtés anyaga - szakmai ellenőrzés és tudományos szerkesztés után - az akadémiai kiadónál, illetve a magyar nyelvtudományi társaság gondozásában jelenik meg.

a nemzetiségi nevek gyűjtését is felölelő mozgalom eredményét - a tudományos hasznosítás mellett - a jövőben az eddiginél szélesebb körben kívánják kamatoztatni. a honismereti bizottság a területi és helyi népfrontbizottságokkal karöltve az iskolai oktatásban, a mezőgazdasági parcellák és az új utcák elnevezésében, valamint a közművelődésben is hasznosítja majd az anyagokat./mti/

.-.

bb.2. a dél-alföldi építőik érdeme: gyorsabban készül a paksi atomerőmű egészségügyi és laborépülete

han/is zsu ie

1979.julius 10.

meggyorsult a paksi atomerőmű egészségügyi és laborépületének kivitelezése, amelynél korábban jelentős elmaradások voltak. az ötszintes létesítmény közvetlenül csatlakozik a reaktorcsarnokot, gépházat magában foglaló óriás főépülethez és fontos része a nukleáris erőműnek: ha már működik, csak ezen keresztül járhatnak ki és be az emberek, akik az atomerőmű hermetikusan elzárt, primerköri térségében dolgoznak.

folyt.köv.

-2-

bb.2. a dél-alföldi építőik érdeme: ... folyt./zsu

itt cserélnek majd ruhát, és lesz benne fürdő, speciális mosoda a ruhák tisztítására, sőt még cipőjavítóműhely is. azokat a ruhaféléket, amit egyszer ide hoztak, kivinni többé nem lehet. az elhasznált holmik nukleáris hulladéktárolóba kerülnek. a szintenként 3600 négyzetméter alapterületű épületben több laboratóriumot rendeznek be, egyebek között radiológiai, fémtechnikai, radiokémiai, dozimetriai méréseket, ellenőrzéseket végeznek majd a legkorszerűbb eszközökkel felszerelt helyiségekben.

a kivitelezés gyorsítása a dél-alföldi építőipari társulás munkájának érdeme, amely májustól fővállalkozóként építi az egészségügyi és laborépületet. három megye - bács-kiskun, békés és csongrád - állami építőipari vállalatokai közösen dolgoznak a társulásban. jelenleg négyszáz dolgozójuk vesz részt az építkezésben, háromműszakos beosztásban. július elejére az épület vázszerkezete az ötödik szintig elkészült, az első részen pedig a szellőzés, fűtés, világítás, vízellátás vezetékei épülnek. legfőbb cél, hogy a hideg beálltáig zért, téliesített munkaterületet biztosítsanak a technológiai, szakipari szerelőknek.

az egészségügyi és laborépületnek a paksi atomerőmű első 440 megawattos üzembhelyezéséig kell elkészülnie.

/mti/

egysége

.-.

bb.3. nem romlékony, mégis vizsgálják - liszt eltarthatósági kísérlet székesfehérvárott

dáv/is zsu ie

1979.julius 10.

egyik legkevésbé romlékony élelmiszer-alapanyagunk, a liszt biztonságos tárolásának időtartamát vizsgálják székesfehérvárott, a gabonaipari termékek minőségének ellenőrzésére szakosodott fejér megyei élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézetben. a közelmúltban kezdődött, s tizennyolc hónapig tartó kísérlet célja, hogy megállapítsák meddig tartható el teljes biztonsággal, korosodás nélkül és milyen tulajdonságok, kémiai változások jellemzők rá a különböző vizsgálati időpontokban. a vizsgálandó anyagot - az eredmény teljes megbízhatósága érdekében az ország különböző pontjain tárolják, átlagos, raktárainkra, boltjainkra jellemző körülmények között. meghatározott időszakonként mintákat vesznek, s ezeken a laboratóriumi vizsgálatokat végeznek. a kísérletet az tette szükségessé, hogy az élelmiszer-törvény előírása szerint 1981-től a lisztteszacskókon is fel kell tüntetni a fogyaszthatóság határidejét.

a szakemberek szerint előreláthatóan hat-nyolc hónap között alakul az az időtartam, ameddig károsodás nélkül tárolható, raktározható a liszt./mti/

o

.-.

-3-

bb.4. nagyüzemi galambtenyésztés

dáv/is zsu ie

1979.július 10.

nagyüzemi módszerekkel tenyészt galambokat az enyingi állami gazdaság: kiscsérpusztai galambházában több mint kétezer párt nevel. a gazdaság célja, hogy 1985-re megtízszerezze állományát, s jóminőségű tenyészanyaggal lássák el a háztáji gazdaságokat. a galambtenyésztés ugyanis rendkívül jól jövedelmez! nem igényel nagyobb beruházást, s a madarak jelentős haszonnal értékesíthetők mind a hazai, mind a külföldi piacokon.

a gazdaság úgy tervezi, hogy 1981-ben már megkezdje a galambok kihelyezését a háztáji gazdaságokba, s szaktanácsadással, és értékesítéssel segíti a kisgazdaságok munkáját./mti/

--

bb.5. az egészséges táborozásért ...

1/táv/s dg zsu ie

1979.július 10.

naponta több tízezer gyermek gondtalan nyaralását segítik a köjál szakemberei azzal, hogy folyamatosan ellenőrzik a fővárosban működő mintegy 60 napközi-, üzem-, építő- és uttörőtáborot.

már a táborok kapunyitása előtt megállapították, hogy az étkezés feltételei, az ebédlők mérete, az ivóvízellátás megfelelő, a konyhák tiszták, jól felszereltek és általában megoldott a szennyvízelvezetés is. a táborok felszereltségét mindenütt rendben találták a közegészségügyi szakemberek, azt azonban ismét szóvá kellett többhelyütt tenniük, hogy a nyáron is napközibe járó gyerekeknek a tanácsok lehetőleg zöld területen alakítsanak ki táborokat. csak kényszermegoldás lehet ugyanis, hogy a kisdíákok - akik egész évben az osztálytermekben koptatják a padot - a vakációjukat is az iskola falai között töltsék. sajnos néhány helyen - például a ii., a xi., a xvii. és a xxii. kerületben - a nyári napközis táborok az idén is az iskolákban működnek.

a táborokban orvosok, védőnők ügyelnek a gyermekek egészségére. elsősegélyt nyújtanak ha kell, és vigyáznak arra, hogy fertőző beteg ne járhasson a közösségbe. rendszeresen ellenőrzik a fürdőmedencék vízének tisztaságát is./mti/

--

-4-

bb.6. több lesz a színházi jegy - ígéret az új évadra

i/me/dg/p ie

1979. július 10-.

még több jegy és kevesebb bérlet lesz a következő évadban: a fővárosi színházak tovább módosítják az állandó és az egyszeri belépők arányát. céljuk, hogy azok a nézők is hozzájussanak a pénztáraknál - a jegyekhez, akik csak egy-egy előadást akarnak megnézni. az utóbbi években a pénztárak és a közönségszervezők egyre több jegyet árúsítottak, de még mindig keveset. főleg a bemutatókon került ki gyakran a pénztárablakokra a „minden jegy elkel”, tábla, az új évadban talán kevesebb lesz az ilyen gond.

a nemzeti színházban az eddigi 7800 bérlet helyett az új évadban csupán 6600-at bocsátottak ki, négy sorozattal kevesebbet. így 4800-za több jegyet árúsíthatnak a pénztárak és a közönségszervezők. a bérleti felhíváson jelzett hat színpadi mű - molliere: urhatnám polgár, németh lászló: husz jános, gogol: ház tűznéző, bulgakov: menekülés, shakespeare: troilus és cressida, edward bond: kinn vagyunk a vízből című művek - közül négyet mutatnak be.

a vigszínházban 15 ezerrel több jegy kapható majd. a bérlőknek csak három - a tavalyinál eggyel kevesebb - művet mutatnak be, ugyanannyit, mint a pesti színházban. ennek ellenére a bérlők zöme megújította bérletét. számosan - kárpótlásként - mindkét színházba váltottak bérletet. az utóbbi napokban az üzemek, vállalatok - többek között az egyesült izzó, a taurus gumipari vállalat - szocialista brigádjai kötötték meg a bérleti szerződést. korábbi „szokásuktól”, eltérően - már jelentkeztek a fiatalok is az állami ifjúsági bizottság utalványával. a későbbi jelentkezőket is számolva összesen mintegy 25 ezer bérletet adnak ki a két színházban. az előzetes műsorterv szerint a következő évad első új produkcióját vampilov: vadkacsa vadászat című művét szeptember 28-án láthatja a törzsközönség. ezt a darabot oleg jefremov, a moszkvai művész színház főrendezője állítja színpadra. a pesti színházban október 5-én lesz az első bérleti előadás tennessee williams: orfeusz alászáll című műve.

a józsef attila színház 14.000 bérletet bocsátott ki, a korábbinál kevesebbet. viszont öt bemutatót ígér. színre viszik szamuil aljosin: anna őfelsége című modern meséjét, száraz györgy: itéletidő című színművét, alan ayckbourn: hálószoza-komédia című vígjátékát, páskándi géza: domitianus avagy egy zsarnok halála című drámáját, és buj magyar zenés játékot.

degy

/folyt köv./

-5-

bb.6./több lesz....folyt/p

a fővárosi operett színház barátai mintegy 14 ezerrel több jegyre számíthatnak a pénztáraknál; a következő évadban a bérleők csak 72- a tavalyinál nyolccal kevesebb - előadáson népesítik be a nézőteret. a tavalyi husz sorozat helyett 18 sorozatot hirdettek meg; mintegy 13 ezer bérletet bocsátanak ki, a tavalyi 16.500 helyett/ és a bérleők két felújított és két új produkciót láthatnak majd./mti/

--

bb.7. odaitélték a liszt hanglemez nagydíjat

i kj/bzs/p dg ie

1979. július 9.

a liszt ferenc társaság az idén ötödik alkalommal osztja ki a liszt hanglemez nagydíjat. a díjat liszt ferenc művei és a nemzetközi hanglemezpiacon megjelenő legjobb liszt-felvételek népszerűsítésére - a kulturális minisztérium támogatásával - 1974-ben alapították. a versenyre a társaság évente rendszeresen meghívja a világ nagy hanglemezgyártó cégeit; az idén 10 országból 20 hanglemezgyár pályázott.

a magyar zenei élet rangos képviselőiből álló zsűri kadosa pál elnökletével négy lemezt érdemesített az elismerésre. díjat kapott a hungaroton missa cholaris című lemeze; a művet lászló margit, barlay zsuzsa, bartha alfonsz, palcsó sándor, bende zsolt és a budapest kórus adja elő; a francia-arion-cég hegedű-zongora művek című lemeze, jean-jacques kantorow, illetve henri barda játékaival. díjazott a phillips-cég két lemeze is: az egyik a 12 transcendens etüdöt és 3 koncertetüdöt, claudio arrau, a liszt-művek virtuóz előadója tolmácsolja, valamint a weinen, klagen-variációk, „pensée des morts”, című alfred brendel közreműködésével.

a díjakat október 22-én, a liszt ferenc születésének évfordulóján rendezendő ünnepi hangversenyen, a zeneakadémián adják át a nyerteseknek./mti/

--

-6-

bb.8. szekszárd- nagyvilág... százezernél több rádiókapcsolat

blb/is/p ie

1979. július 10.

százezernél több rádióösszeköttetést létesített a világ minden tájával husz esztendő alatt az mhsz szekszárdi rádióklubja, s erről majdnem százötven díptomát őriz. az európai országoktól észak és dél-amerikáig és japánig terjed a klub harmincöt tagjának baráti kapcsolata az éterben. az egyik angol klubnak például háromszáz, egy japán klubnak pedig huszonöt állomásával alakított ki összeköttetést. legutóbb a japán amatőr rádió ligától érkezett szekszárdra diszoklevél.

a szekszárdi klub az idei ősztől kezdve az általános iskolásoknak is lehetőséget ad az amatőr rádiózás megtanulására: állomást rendez be egy adó-vevő készülékkel a városi uttörőházban./mti/

--

bb.9. nem hullócsillag - „szent lőrinc tüzes könnyei”, a nyári égen

i kg /s/p pp/p ie

1979. július 10.

júliusban és augusztusban a tiszta éjszakai égbolton gyakrabban látni fénycsikot felbukkanni néhány másodpercre, ami nem más, mint apró meteorok nyoma a föld légterében. a természeti jelenségről kulín györgy, az uránia csillagvizsgáló nyugalmazott igazgatója elmondta:

- földünk a nap-körüli pályán vándorolva július-augusztusban több széthullott üstökös pályája közelében halad, emiatt gyakori ilyenkor a sokak szerint csillaghullásként számon tartott jelenség. pedig ezek nem hullócsillagok, hanem az üstökösből kiszabadult, a világűrben szétszóródó kozmikus - alig gyufafejnyi - porszemek, amelyek bolygónk légterébe kerülve óriási sebességgel száguldanak. a földet körülvevő légréteg levegőmolekulái a nagy sebességű kozmikus törmelékkel összeütköznek, s ettől néhány másodpercre elektromos vezetővé válnak. az ilyen módon fényesre gerjedt levegő-réteg átmérője az egy kilométert is eléri, hossza pedig 30-40 kilométer is lehet. ezt a kozmikus por útja során keletkező „ionizált fénystrádát”, láthatjuk időnként a felhőtlen csillagos égen. ilyenkor éjszaka óránként öt-hat fénycsik is felbukkan, de augusztus 10-én, lőrinc napján 30-40 is megfigyelhető, ekkor keresztezi ugyanis a föld és az üstökösök pályája egymást. ezt a jelenséget a néphit szent lőrinc tüzes könnyeként tartja számon.
/folyt köv.-/

-7-

bb.9./nem hullócsillag....folyt/p

a kozmikus por mintegy 60-100 kilométer magasságban a levegővel való állandó surlódástól mikroszkópikus részecskékre morzsolódik, s lassan lebegve körülbelül egy hónap alatt ér a földre. tudósok szerint a föld egy kilométer vastagságú felső rétegének megközelítően egy százalékát az évmilliók során összegyűlt kozmikus pormaradvány alkotja. /mti/

--

bb.10. mézeskalács mintafák

mzs/is/pie

1979. július 10.

kézi faragású mézeskalács mintafákkal gyarapított a csornai múzeum helytörténeti gyűjteménye. az ősi mesterség eszközeit visi ignác, az utolsó csornai mézeskalácskészítő mester ajándékozta a múzeumnak. a mézeskalácsosok a 18. századtól használták a mintafákat, ezekkel formáltak bölcst, házikót, népviseletes figurákat a tésztából. a mézeskalácsformákat maguk a mesterek is készítették, többségük azonban fafaragók kezemunkája. a csornai múzeum gyűjteményét gazdagító mintafák a 19. század elejéről valók, gyerekjátékokat, pólyásbabát, huszárt, népviseletbe öltözött falusi párt ábrázolnak. a mintafákat - a mézeskalácsokkal együtt - kiállításon mutatják be. /mti/

--

-8-

bb.11. eredményes félévet zárt a terimpex

1 pp/s/pp/ok ie

1979. július 10.

eredményes félévet zárt a terimpex külkereskedelmi vállalat: 309 millió dollár értékű hus- és huskészítményt exportált hat hónap alatt, 65 millió dollár értékével többet, mint az előző év hasonló időszakában. figyelemre méltó, hogy ennek a többletbevételnek a 40 százaléka a tavalyinál lényegesen magasabb értékesítési árakból származik. a sikeres exporttevékenységről vörös imre a terimpex vezérigazgatója tájékoztatta az mti munkatársát.

- hazánkban, a fellendült termelési kedv eredményeként, a hustermelés lényegesen gyorsabb ütemben nő, mint a husfogyasztás. amíg az utóbbi az elmúlt nyolc esztendőben 28-29 százalékkal emelkedett, s az idén eléri a lakosonkénti évi 75 kilót, addig a hustermelés ugyanebben az időszakban 50 százalékkal nőtt. ez a többlettermelés teremtett biztos alapot a magyar hus- és huskészítmények exportjának fejlődéséhez, így ahhoz is, hogy az idén eddig 28 ezer tonnával több árut értékesíthetünk, mint tavaly az első hat hónapjában. ez a többletexport külkereskedelmi mérlegünk javítását segíti.

a termelés növelésében a minőségileg kifogástalan termékek és az ujdonságok előállításában vállalatunk, lehetőségeihez mérten, támogatja termelő és gyártópartnereit. tavaly például 80 millió forintot engedtünk át fejlesztési alapunkból a termelő-feldolgozó vállalatoknak, gazdaságoknak. a gyulai huskombinát új fűszerezésű kolbászárú gyártásához kapott 11 milliót. a sárvári baromfifeldolgozó vállalatnak 15 milliót adtunk szinkron-fagyasztóalagut létesítésére, a hernádi március 15. termelőszövetkezetnek nyolc milliót baromfi-alapanyag hentesárú gyártására, illetve feldolgozó gépek beszerzésére. új, a báránynál 50 százalékkal kifizetődőbb exportcikk a kecskehus. ezért nemcsak szorgalmazzuk, de hat-hat millió forinttal támogatjuk is a tardosbányai gercse, illetve a várpalotai jó szerencsét termelőszövetkezetet kecsketenyésztőtelep létrehozásában. a csabrendeki és a vaskuti termelőszövetkezet pedig öt-öt milliót kapott nyulvágóhid létesítésére, mivel a nyulhus egyre keresettebb cikk a világpiacon, s egyre magasabb áron is értékesíthető. az idén több mint 15 százalékkal emelkedett világpiaci ára. /folyt.köv./

- 9 -

7.30/-ok

825
8/10

bb.11./ eredményes ..... 1. folyt./-ok

- a magasabb értékesítési ár bizonyos mértékben a világpiaci kereslet-kínálat függvénye. a marhahús ára például az idén mintegy 10 százalékkal, a darabolt sertéshúsé pedig 15 százalékkal magasabb a világpiacon, mint volt tavaly, de függ a minőségtől, piaci tevékenységünkől is. túl ezen, piaci átcsoportosítással is kedvezőbb árakat érhetünk el. például a legalacsonyabb árszintű olasz piacon, az idén már lényegesen kevesebb vágómarhát értékesítettünk, mint a korábbi években, ugyanakkor sokkal többet a jobban fizető arab országokban. az átcsoportosítás olyan haszonnal is jár, hogy jelentősen csökkenthető egyes termékeink kiszolgáltatottsága, a közös piacnak, mindennek eredményeként, a tavalyihoz viszonyítva, az idén 20 százalékos dollárbevétel növekedésre számítunk./mti/

---

bb.12. belvárosi rekonstrukció baján - országos tanulságokkal

1 sb/tr/pp/ok ie

1979. július 10.

baján megkezdődött a XIX. századi szűk belvárosi maghoz kapcsolódó előregedett városrészek átépítése, rekonstrukciója. az elavult, roskadozó, földszintes házak helyére többemeletes épületeket emelnek, de jobbára hagyományos építési módszerekkel. ezt a mérsékelt építési ütemet kívánják felváltani gyorsabb, korszerűbb építési módokkal és kialakítási modern, egységes és gazdaságos városszerkezetet egy országos pályázat alapján. a bajai városi tanács, az építésügyi és városfejlesztési minisztériummal, a bács-kiskun megyei tanáccsal és a magánlakásépítési fejlesztési célprogram-bizottsággal közösen fogalmazta meg a pályázatot a város kossuth Lajos utcai lakóterülete beépítési tervének elkészítésére. az országos figyelmet indokolja, hogy a bajai rekonstrukció tapasztalatait, a legjobb és általános érvényű beépítési elveket kívánják hasznosítani a második 15 éves lakásépítési terv végrehajtása során a bajaihoz hasonló más városok központjainak átépítésénél is.

a pályamunkák alkotóinak fontos feladata: javaslataikkal meggyőzően tanúsítsák, hogy a korszerű paneles és alagutzasaluzatos építésmódok alkalmasak a magasszinvonalu városrekonstrukcióra, a városi életforma igényeinek kielégítésére, változatos és egységes szerkezetű városkép megformálására. a kossuth Lajos utca környéki területre tehát nemcsak lakóházakat kell tervezni, hanem középületeket, közintézményeket is. helyet kell adni művelődési központnak, postának, áruházaknak és jelentős kereskedelmi hálózatnak is, hiszen ez a terület baja hagyományos bevásárlóközpontja.
/folyt.köv./

- 10 -

7.45/-ok

830
pa

bb.12./ belvárosi rekonstrukció ..... 1. folyt./-ok

a feladatok részleteit tartalmazó pályázati kiírást már átvehetik a tervezők az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban, s a kész terveket legkésőbb szeptember 24-ig kell elküldeniök a bajai városi tanácsnak. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására összesen 540 ezer forintot irányoztak elő. a bírálóbizottság október második felében hirdeti ki a pályázat eredményét./mti/

---

bb.13. környezetvédelmi aknák a balaton partján

bév/is/ok ie

1979. július 10.

a bányászat módszereivel, tapasztalataival segíti a közművesítést az országos bányászati aknamélyítő vállalat bakkonyi körzeti üzeme. a mélyépítő tervező vállalattal és az országos bányagépgyártó vállalattal közös szabványon alapján olyan aknákat építenek, amelyek a szennyvizvezetékek közé kapcsolva függetleníteni tudták az áramlás irányát a talaviszonyoktól. az átemelő aknák segítségével a dombos balatonparton is elérhető, hogy ne a tó felé folyjon a szennyvíz, hanem - akár az emelkedőkön is - ellenkező irányban.

ezt a módszert alkalmazták csopak, balatonszepezd, balatongyörök és balatonőszöd üdülővidékeinek közművesítésénél. most újabb üdülőhelyekre készítik el a terveket. a módszerrel egyébként ésszerűbbé és gazdaságosabbá tehetik az állattenyésztő telepek szennyvíz elvezetését is, ugyanakkor a betonaknák a talajok megszilárdítására is alkalmasak.

a hatékony és gyors módszer alkalmazására most megrendelést kaptak a mávtól is. ennek megfelelően szilárdítják meg a talajt a budapest-pécs vasútvonal egyes szakaszain.
/mti/

7.48/-ok

- 11 -

845
pa

bb.14. uj mederbe terelik a gaja-patakot

zsi/is/ok ie

1979. július 10.

uj mederbe terelik a gaja-patakot a bitó ii. bauxitbánya építése miatt, fehérvárcsurgó és székesfehérvár között. a 120 millió forint értékű beruházással 630 ezer köbméter földet mozgatnak meg, öt hidat emelnek; és 2300 méter hosszúságban új patakmedret építenek. a gaja-patak új medre 1980 közepére készül el és segítségével elterelik a bakony-aljai patakot az ugynevezett omlasztásos bányaművelés helyszínéről. az új patakmedret úgy alakítják ki, hogy folytatását, a móri-bodajki vízfolyás medrét is 8 kilométer hosszán kibővítik a nádor-csatornáig. a nagyarányú vízügyi munkálatok az új bauxitbánya vízmentesítésén kívül a környék árvízvédelmét is szolgálják./mti/

...-

bb.15. kisiparosok és szövetkezet együttműködése

szel/is/ok ie

1979. július 10.

szolgáltató műhelysorokat épít a tanács a kiosz-szal közösen a szombathelyi kisiparosoknak, akik - bár a szolgáltatásokból egyre nagyobb részt vállalnak - műhelyhiánnyal küszködnek.

addig is amíg az új műhelyek elkészülnek - ez jövőre várható - a kisiparosok közül mintegy százán esetenként résztvesznek a lakáskarbantartást végző lakmetall szövetkezet munkájában. a szövetkezet együttműködési szerződést kötött a kiosz helyi csoportjával, s ennek értelmében bizonyos munkákat - például lakásfestéseket, belső átalakításokat - kisiparosoknak adnak át. ez a lakosság jobb, gyorsabb ellátását eredményezi.

a megye további négy városában és két nagyközségében szintén együttműködési szerződés készül az építőipari szövetkezetek és a kisiparosok között a szolgáltatások javítására. megszervezték szombathelyen a kisiparosok vásár- és ünnepnapos ügyletét is. e napokon autószerelő, műszerész, villany- és vízvezeték-szerelő áll a rászorulóknak rendelkezésére. a lakmetall szövetkezet vállaló irodájának kirakatában olvasható, hogy milyen szakmában melyik kisiparos, hol érhető el./mti/

...-
- 12 -

8.00/-ok

8.55
Pa

bb.16. lakótelep tsz-tagoknak

kör/is/ok ie

1979. július 10.

elkészült mezőkövesden a város első tsz-lakótelepe, s a matyó tsz dolgozói megkezdték a beköltözést.

a kétszintes épületekből álló új lakótelepen, amelyet a közös gazdaság ifjúsági lakásépítési és fenntartási szövetkezete létesített, 32 fiatal házaspár kapott kényelmes, korszerű otthont. a lakásokat úgy alakították ki, hogy azok külsőségeikben megőrizték a hagyományos kövesdi építészeti sajátosságokat. az építkezést a matyó tsz is segítette, a területet pedig a városi tanács közművesítve bocsátotta az építkezők rendelkezésére. az új otthonok lakói szerződésben vállalták, hogy legalább öt évig ebben a mezőgazdasági üzemben dolgoznak.

most újabb 16 lakás épül a szövetkezet dolgozóinak, ősszel pedig további negyven lakás építését kezdik meg, nem termelőszövetkezetekkel közösen./mti/

...-

bb.17. év végéig: hatszáz új óvodai hely győr-sopron megyében

mzs/is/mné/ok ie

1979. július 10.

felgyorsult az óvodák építésének üteme győrött. szeptemberre átadják a móra parki óvodát, a józsef attila lakótelep pedig terven felül kap egy 100 személyes létesítményt. év végéig hatszázzal növekszik az óvodai helyek száma győr-sopron megyében. a megye második legnagyobb városa, sopron összesen 275 új óvodai helyet kap. a jereván lakótelepi 110 személyes gyermekintézmény terveit időközben - a megnövekedett igényekkel összhangban - 200 férőhelyesre módosították a józsef attila lakótelep pedig 75 személyes intézménnyel bővül. mosonmagyaróváron és csornán ugyancsak új óvodákat adnak át az őszi hónapokban./mti/

...-

8.02/-ok

- 13 -

9.05
Pa

bb.18. balesetek

gy/t/mi/ra di

1979. július 10.

szabolcs-szatmár megyében, botpalád és sonkád között cserepes józsef 42 éves gépkocsivezető, kispaládi lakos tehergépkocsival az árokba hajtott és egy fának ütközött. a baleset következtében a tehergépkocsi utasai közül török béla 39 éves tsz-tag, kispaládi lakos a helyszínen, kalucza gyula 23 éves tsz-tag, botpaládi lakos pedig a kórházban meghalt. egy utas könnyű sérülést szenvedett. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

vas megyében a büki vasutállomáson egy beérkező személyvonat elütötte a vágányok között figyelmetlenül tartózkodó béres jános 30 éves máv dolgozó, mesterházi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség az ügyben tovább folytatja a vizsgálatot.

a bács-kiskun megyei kisszállás külterületén, a földuton takács sándor 42 éves betanított munkás, kisszállási lakos személygépkocsijával elgázolta az uton fekvő makra lajos 43 éves segédmunkás, kisszállási lakost, aki a helyszínen meghalt. takács sándor vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, a felelősség megállapítására tovább folytatja a vizsgálatot.

zalaegerszeg külterületén göncz endre 27 éves targoncavezető, zalaegerszegi lakos motorkeréppárral elgázolta a vele azonos irányban haladó varga jános 69 éves éjjeliőr, zalaegerszegi lakos, kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. göncz endre súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a rendőrség a felelősség megállapítására megkezdte a vizsgálatot.

budapest 11. kerületében, a mártírok utja és a keleti károly utca kereszteződésében egy 11-es jelzésű autóbussz halálra gázolta hulay andrás 34 éves lakatos, budapesti lakost. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálatot indított.

az v. kerületben, a szemere utca és a kálmán imre utca kereszteződésében egy 15-ös autóbussz összeütközött egy 78-as jelzésű trolibuszal. az autóbussz utasai közül dumbovich emilné 83 éves nyugdíjas, budapesti lakost életveszélyes, löffler margit 78 éves nyugdíjast és borzavári tamás 39 éves ellenőr, budapesti lakost súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba. az autóbussz vezetője és három utasa, valamint a trolibusz vezetője és szintén három utasa könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség mindkét járművezető jogosítványát bevonta és szakértő bevonásával megindította a vizsgálatot. /mti/

-.-

10.35/ra

-14-

10.30/ra

bb.19. megnyílt a zalaegerszegi néprajzi nyári egyetem

tóa/ká/ra di

1979. július 10.

tizennégy ország néprajz tudósainak részvételével kedden megnyílt a zalaegerszegi néprajzi nyári egyetem. a zalai megyeszékhely az idén ötödször fogadja az európai és a tengerentúli országokból érkezett néprajzosokat. a július 22-ig tartó kurzuson hazánk néprajzával, népművészetével és népi iparművészetével, a magyar népzenevel, a népi építészettel, mindenekelőtt zala megye népi hagyományával ismerkedik a nemzetközi hallgatóság. a nyári egyetem tananyagában fontos helyet foglal el a népi építészet, amelynek szép alkotásait őrizik a zalaegerszegi göcseji falumuzeumban. a néprajzosok különféle bemutatókon is részt vehetnek, s maguk is dolgozhatnak a szövöszéken, vagy a korongon. /mti/

-.-

bb.20. időjárásjelentés

ra ie

1979. július 10.

a meteorológiai intézet jelenti július 10-én, kedden 13.00 órakor:

véltozékony idő.

délnyugat-európában a leszálló légmozgások hatására általában kevés a felhő, száraz, nyári az idő. szárazföldünk nagyobb részén ugyanakkor továbbra is az északnyugat, észak felől áramló különböző nedvességtartalmu általában hűvös léghullámok változékony, szeles, többfelé esős időjárást okoznak. a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn délnyugat-európában, valamint északkelet-európában 2-6 fokkal magasabb, európa többi részén 3-9 fokkal alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag. szerdán estig a kárpát-medence időjárását továbbra is az északnyugat felől érkező léghullámok határozzák meg.

hazánkban hétfőn az északnyugati, északi országrészben helyenként csak 1-6, máshol 7-14 órán át sütött a nap. napközben elszórtan, az esti óráktól sokfelé keletkezett eső, zápor-eső. a lehullott csapadék mennyisége csapadéknym és 6 mm között váltakozott. a hőmérséklet csúcserőke 20-24 fok között volt. kedd hajnalra 11-16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan, több helyen erősen felhős volt az ég. többfelé volt újabb eső, záporosó, az északnyugati, északi szél helyenként megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor keleten 16-19, máshol 20-23 fok között volt.

/folyt.köv./

12.50/ra

-15-

13.50/ra

bb.20. / időjárásjelentés ... folyt./ra

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18,6 fok volt, a százéves átlagnál 3,0 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb /762 mm/, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 19 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, kedden többfelé eső, záporosó, egy-két helyen zivatar. szerdán néhány helyen záporosó. időnként megélénkülő, helyenként megerősödő, keleten is északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 20-25 fok között.

a duna vizállása budapestnél : 322 cm, a víz hőmérséklete: 17,4 fok c.
/mti/

--

bb.21. megkezdődött a magyar-szovjet kormányközi bizottság 23. ülészaka

t/sb/bzs/ra pp ie

1979. július 10.

a parlament delegációs termében kedden plenáris üléssel megkezdődött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 23. ülészaka. a két küldöttséget marjai józsef és konsztantyin katusev miniszterelnök-helyettesek, az együttműködési bizottság társelnökei vezetik. a delegációk tagjai között van simon páál nehézipari, soltész istván kohó-és gépipari, veress péter külkereskedelmi miniszter, illetve leonyid konsztandov vegyipari és jefim novoszjolov építő-, utépítő- és kommunális gépgyártási miniszter. részt vesz a tanácskozáson vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

/folyt.köv./

13.25/ra

-16-

13.25

bb.21. / megkezdődött ... folyt./ra

üdvözlő beszédében marjai józsef emlékeztetett a közelmultban lezajlott, számunkra kiemelkedő fontosságú találkozóra: másfél hónappal ezelőtt hazánkban üdvözölhattük leonyid iljics brezsnyevet, az szkp központi bizottságának főtitkárát, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökét, és viszonylag rövid időn belül kétszer találkozott lázár györgy és alekszej koszigin miniszterelnök. bár más jellegű, de a kétoldalu együttműködésben szintén meghatározó a kgst xxxiii.ülésszaka is. kiemelkedő jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy ezeken a tárgyalásokon olyan elvi megállapodások is születtek, amelyeknek alapvető szerepet kell kapniuk kapcsolataink formálásában, ezen elvek alapján válhat még hatékonyabbá a kormányközi bizottság munkája is.

konsztantyin katusev válaszában arról szólt, hogy a magas szintű párt-és állami vezetők találkozási nagy jelentőségű feladatokat jelöltek meg a szovjet-magyar gazdasági együttműködés fejlesztésében is. a mostani ülésznak tehát sajátos jelleggel kölcsönöz, hogy intézkedéseket hoznak a magasszintű találkozókon megjelölt feladatok, minél eredményesebb megvalósítása érdekében. mindkét ország kölcsönösen nagyobb figyelmet fordít az együttműködés újabb lehetőségeinek megvizsgálására, a gazdasági kapcsolatok elmélyítésére. ebben a munkában ugyancsak nagy figyelmet szentelnek a kgst legutóbbi ülészakán kitűzött feladatoknak is.

a két küldöttség ezután megkezdte a napirendi pontok megtárgyalását. az ülészakon áttekintik a kormányfői találkozókon, az együttműködési bizottság legutóbbi ülészakain és a bizottság társelnökei megbeszélésén hozott határozatok, megállapodások teljesítését. ennek alapján megvizsgálják egyebek között a dunai vasmű oxigénkonverteres üzemének építési együttműködéséről kötött egyezmény megvalósítására tett eddigi lépéseket, továbbá azokat a lehetőségeket, amelyek szerint a magyar fél részt vehetne szovjet ércdusítóművek kapacitásának bővítésében, s így magasabb vastartalmu importércet kaphatna kohászatunk. a budapesti ülészakon áttekintik az 1979. évi magyar-szovjet árucserereform programtervezeteknek és javaslatoknak, amelyek a két ország gazdasági ágazatai között hosszú távra irányozzák elő a gyártás-szakosítás és a kooperáció fejlesztését./mti/

--

13.30/ra

-17-

13.30

bb.22. a magyar írók szövetsége

k bzs/bc/ok -di

1979. július 10.

szüdi györgy költő születésének 70. évfordulója alkalmából július 13-án, pénteken délelőtt 11 órakor koszorúzási ünnepséget rendez a farkasréti temetőben lévő urnahelynél. /torony-szoba, 97. urnahely/
/mti/

-...-

bb.23. a román szocialista egységfront küldöttsége szolnokon

end/st/ok -di

1979. július 10.

a román szocialista egységfront országos tanácsának hazánkban tartózkodó küldöttsége, mihai daleának, a román kommunista párt politikai végrehajtó bizottsága póttagjának, a szocialista egységfront alelnökének vezetésével kedden szolnok megyében tett látogatást. utjára elkísérte sütő gyula, az országos béketanács titkára és victor bolojan, román-magyarországi nagykövete. a küldöttséget szolnokon a hazafias népfront megyei bizottságának székházában szücs jános, az mszmp szolnok megyei bizottságának titkára és a hazafias népfront megyei vezetői fogadták. oláh jános megyei népfront-titkár tájékoztatást adott a terület politikai gazdasági és társadalmi helyzetéről, fejlődéséről. a küldöttség látogatást tett a tiszai bútorgépipari vállalat szolnoki gyárában, majd a cserkeszőlői magyar-román barátság tsz-t kereste fel, s a községben koszorút helyezett el a felszabadító harcokban elesett román hősök síremlékén. /mti/ kb

-...-

bb.24. számítógép vezérli a papírgépet - 6 százalékos termelékenységemelés a dunaujvárosi hullámpapírgyárban

zsi/st/ok -di

1979. július 10.

a sikeres üzemi próbák után kedden üzembe helyezték a dunaujvárosi papírgyár második folyamatszabályozó számítógépét. ez automatikusan vezérli a hullámpapírgyár 100 méter hosszú papírgyártó gépsorának sebességét, gőzadagolását és a kívánt minőségnek megfelelően szabályozza a hullámpapír szárazanyagtartalmát is. a magyar papíriparban elsőként dunaujvárosban meghonosított számítógépes folyamatszabályozás előnye, hogy a számítógép hibátlanul hajtja végre a termelési programot, állandóan optimális üzemelést biztosít és pontos érzékelő műszerei segítségével a másodperc terjedéke alatt visszajelzi a beavatkozás eredményét is.
/folyt.köv./

- 18 -

14.00/-ok

14.00

bb.24./ számítógép vezérli .... 1. folyt./-ok

a számítógépes vezérlés hat százalékkal növeli a hullámpapírgyár termelékenységét és jelentős mennyiségű gőz, illetve rostanyag megtakarítását teszi lehetővé. a 25 millió forintos beruházás a gazdaságosabb üzemmenettel és a hullámpapír minőségének javításával másfél év alatt megtérül a népgazdaság számára. /mti/

-...-

bb.25. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

ok - di

1979. július 10.

1. amatőr tudósok, tudós amatőrök /1.sz. jav./
2. a dél-alföldi építők érdeme /2.sz. jav./
3. nem romlékony mégis vizsgálják
4. nagyüzemi galambtenyésztés
5. az egészséges táborozásért ...
6. több lesz a színházi jegy /3.sz. jav./
7. odaitélték a liszt hanglemezzel nagydíját
8. szekszárd - nagyvilág ...
9. nem hullócsilag
10. mézeskalács mintafák
11. eredményes félévet zárt a terimpex /4.sz. jav./
12. belvárosi rekonstrukció baján
13. környezetvédelmi aknák a balaton partján /5.sz. jav./
14. új mederbe terelik a gaja-patakot
15. kisiparosok és szövetkezet együttműködése
16. lakótelep tsz-tagoknak
17. év végéig: hátszáz új óvodai hely győr-sopron megyében /6.sz. jav./
18. balesetek
19. megnyílt a zalaegerszegi néprajzi nyári egyetem
20. időjárásjelentés
21. megkezdődött a magyar-szovjet kormányközi bizottság 23. ülészsaka /7.
22. a magyar írók szövetsége /8.sz. jav./
23. a román szocialista egységfront küldöttsége szolnokon /9.sz. jav./
24. számítógép vezérli a papírgépet
25. hírjegyzék

/mti/

-...-

- 19 -

14.20/-ok

15.00

bb.26. fogadás és koszorúzás a mongol nemzeti ünnep alkalmából

t jok/bc/ok di 1979. július 10.

donojn purev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete, a mongol népi forradalom 58. évfordulója alkalmából, kedden fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson részt vett nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, havasi ferenc, a központi bizottság titkára, borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, katona imre, az elnöki tanács titkára, keserü jánosné könnyűipari miniszter, simon pál nehézipari miniszter, trethon ferenc munkaügyi miniszter, házi vencel külügyminiszterhelyettes, valamint a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége.

jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

x x x

donojn purev nagykövettel az élen a mongol nagykövetség munkatársai az évforduló alkalmából kedden megkoszorúzták a szabadság téri szovjet hősi emlékművet. a koszorúzáson megjelentek a szovjetunió budapesti nagykövetsége, a magyar fegyveres testületek és a külügyminisztérium képviselői./mti/

-..-

bb.27. egymást segítik az aratásban a baranyai gazdaságok

igó/kz zsu di 1979. július 10.

a baranyai mezőgazdasági üzemek egymást segítik gépeikkel az aratás nehéz napjaiban. elsőként a megyében a lippói béke öre tsz végzett a buza aratásával. négy kombájnja kedden már a bolyi mezőgazdasági kombinát gabonátláin dolgozott. a két szomszédos gazdaság ugyanis együttműködési megállapodást kötött egymással. a kombinát a fajtaborsó betakarításában segítette speciális gépeivel a termelészövetkezetet, viszonzásul most együtt dolgoznak a bolyi és a lippói kombájnások. a bolyi kombinátban - az ország legnagyobb vetőmagtermesztő gazdaságában - egyébként több mint négyezer hektáron termelt az idén buza, amit vetőmagnak dolgoznak fel. betakarítása tehát különleges gonddal történik.

foly:köv.

15.15/zsu

- 20 -

1600

bb.27. egymást segítik az aratásban ... folyt./zsu

a nagyüzem földjein jelenleg negyvenkét kombájn arat és csépel, s hetven teherautó szállítja a terményt a magtárakba. a bolyi-lippói kooperáció különben nem kivételes eset, hiszen több más baranyai gazdaság is összefogott a szomszédjával. a mostani esős időjárás egyrésztől szükségessé, másrésztől lehetővé is teszi ezt. a szélsőséges területi eloszlásban és mennyiségben lehullott csapadék miatt ugyanis nagy különbségek alakultak ki az egyes üzemek között a gabona érésében így az aratásban is. a kedvezőbb helyzetben lévő gazdaságok már is most segítik társaikat emberrel, géppel, járművel. a jól szervezett munka eredménye, hogy noha átlagosan másnapoként esik az eső a mecsek vidékén, a hatvanezer hektáros buza egyharmadát már betakarították a kombájnások.
/mti/

-.-

embargó július 10-én 18 óráig!

bb.28. magyar vezetők üdvözlő távirata a mongol népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

k tr/bc/p di

1979. július 10.

jumzsagijn cedenbal elvtársnak, a mongol népi forradalmi párt központi bizottsága első titkárának, a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnöksége elnökének!

zsambin batmönh elvtársnak, a mongol népköztársaság minisztertanácsa elnökének.

u l á n b á t o r

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa, a magyar nép és a magunk nevében szívből jövő jókívánságainkat és elvtársi üdvözlőnköt küldjük önöknek és a testvéri mongol népnek nemzeti ünnepük, a mongol népi forradalom győzelmének 58. évfordulója alkalmából.

/folyt köv./
15.00/p

-21-

1600

bb.28./ magyar vezetők.....1.folyt/p

a magyar nép mély rokonszenvvel kíséri a mongol népköztársaságban folyó szocialista építőmunkát, és őszinte örömeire szolgál, hogy mongólia dolgozó népe, kipróbált élcsapatának, a mongol népi forradalmi pártnak a vezetésével sikeresen váltja valóra a xvii. kongresszus határozatait. ennek eredményeként gyors ütemben fejlődik a mongol társadalom és népgazdaság, emelkedik a nép életszínvonala. mongóliának a testvéri szocialista országokkal kialakított sokoldalú együttműködése, aktív részvétele a kgst-ben egyre hatékonyabban szolgálja gazdag természeti erőforrásainak kihasználását, mind jobb feltételeket teremtve ahhoz, hogy viszonylag rövid időn belül ipari-agrár országgá váljék.

a mongol népköztársaság szilárd elvi alapokon nyugvó, békeszerető külpolitikája, cselekvő hozzájárulása a szocialista világrendszer erősítéséhez, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységéhez, a nemzetközi béke és biztonság ügyének következetes szolgálata kivívta a haladó és békeszerető világ elismerését.

megelégedéssel állapítjuk meg, hogy a közös szocialista célok felé haladva mind jobban kiszélesedik, és egyre gazdagabb tartalmat kap pártjainknak, országainknak és népeinknek a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus elvein alapuló sokoldalú együttműködése, testvéri barátsága.

nemzeti ünnepükön kívánjuk önöknek és a testvéri mongol népnek, hogy érjenek el új, az eddigieknél is nagyobb sikereket a szocializmus építésében, hazájuk felvirágoztatásában, a szocializmus és a béke nemes ügyének szolgálatában.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

lázár györgy,
a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

x x x

/folyt köv./
15.05/p

1615

-22-

bb.28./ magyar vezetők.....2.folyt/p

apró antal, az országgyűlés elnöke az évforduló alkalmából táviratban köszöntötte nyamin luvszancsültemet, a mongol népköztársaság nagy népi huráljának elnökét. a hazafias népfront országos tanácsa, a szot, a kisz, az országos béketanács és a magyar nők országos tanácsa ugyancsak táviratban üdvözölte mongol partnerszervezetét./mti/

-.-

bb.30. beiktatták a pécsi orvostudományi egyetem új rektorát

igó/dg/p di

1979. július 10.

elfoglalta hivatalát a pécsi orvostudományi egyetem új rektora, dr. flerkó béla egyetemi tanár, az anatómiai intézet igazgatója, az akadémia levelező tagja. az egyetemi tanács kedden tartott ünnepi rendkívüli ülésén dr. schulteisz emil egészségügyi miniszter köszöntötte a rektort és beiktatta tiszttségébe.

baranya megye és pécs város párt és állami szerveinek nevében dr. nagy józsef, a megyei pártbizottság első titkára üdvözölte az új rektort, majd köszönetet mondott munkásságáért dr. tigyi józsef egyetemi tanárnak, aki hat évig állt az intézmény élén.

x x x

új rektora van a debreceni orvostudományi egyetemnek is: a minisztertanács dr. szabó gábor egyetemi tanárt a dote eddigi rektorát munkája elismerése mellett felmentette és dr. karmazsin lászló egyetemi tanárt a rektori teendőik ellátásával három évi időtartamra megbízta./mti/

-.-

16.00/p

-23-

1410

bb.29. hibridizálás a sejtek egyesítésével - biológusok nemzetközi tanácskozása kezdődött szegeden

dén/st zsu di

1979. július 10.

az mta szegedi biológiai központjában kedden megkezdődött az v. nemzetközi protoplast-tanácskozás. e rohamosan fejlődő tudományos terület képviselői a protoplastokat - a sejtfa-luktól megosztott sejteket - vizsgálják, hogy minél több ismeretet szerezzenek az alapvető életfolyamatok szabályozásáról. a tanácskozást közösen rendezte a szegedi józsef attila tudományegyetem mikrobiológiai tanszéke és az mta szegedi biológiai központja. mintegy ötven magyar kutató mellett az öt világrész 33 országából több mint kétszázötven külföldi vendég vesz részt a hét péntekjén záródó tudományos konferencián. a délelőtti plenáris és a délutáni szekció-üléseken százhatvan előadáson ismertetik legújabb kutatási eredményeiket.

a tanácskozás szervező bizottságának képviselői az mti munkatársának elmondták, hogy a protoplastok vizsgálata nemcsak mint alap kutatás, hanem az eredmények gyakorlati alkalmazásában is szinte felbecsülhetetlen jelentőségű. ma már világszerte eredményes kutatásokat folytatnak például gyógyszertermelő mikroorganizmusok és új hibridnövények előállítására. a sejtfa-luktól megosztott sejtek ugyanis megfelelő anyagok, például polietilén-glikol hatására egyesülhetnek. így megtörténhet két, vagy több különféle növény sejtjeinek fúziója. ez az új sejt azután újra sejtfa-lat képezhet és ebből az eredeti fajták jótulajdonságait egyesítő, teljesen új hibridnövény, vagy az eddiginél jobban használható új baktérium, illetve gombafajta nevelhető fel. sikerrel próbálkoztak már - a világon az elsők között szegeden - növényi és állati sejtek fúziójával is. ez az utóbbi kísérlet elsősorban az alap kutatások szempontjából jelentős.

a protoplastok felhasználásával egyesített parányi sejt-ből külföldön és hazánkban is felneveltek már több teljes növényt, például sárgarépát, dohányt, különféle gyógynövényeket. ez a biológia eljárás távlatban nagy segítője lehet a növénynevelésnek, ezzel a módszerrel ugyanis olyan növények keresztézése is megvalósítható, amelyeké a hagyományos ivaros úton jelenleg elképzelhetetlenek. így egyebek között egyesítették már burgonya és paradicsom, valamint más különféle növények sejtjeit is. a szovjet kutatók a szegedi szimpozionon beszámolnak olyan sejt-fúzióval előállított hibrid növényekről, amelyeket a burgonya vad és természetett fajtájának sejtjeiből neveltek fel.

folyt.köv.
16.10/zsu

-24-

1620

bb.29./hibridizálás ... foly./zsu

a protoplastok fúziójával megvalósítható a mikroorganizmusok nemesítése is. az élesztőgombák egyes fajtái például megfelelő körülmények között képesek két óra alatt mennyiségük kétszerezésére szaporodni, s ez az arány a fúzió révén valószínűleg tovább növelhető. ez új távlatokat nyithat az állatok takarmányozásánál felhasználható fehérje termelésében. a mikroorganizmusok nemesítése fontos szerepet játszhat különféle hatásosabb antibiotikumok és cellulóz bontó enzimek előállításában is.

ilyen és ezekhez hasonló kutatásokról számolnak be majd a tanácskozás előadói. e tudományos munka gyakorlati jelentőségét egyebek között az is mutatja, hogy a szegedi tanácskozás az elméleti kutató intézetek képviselői, a gyógyszerárak és más ipari üzemek kutatói több előadásban közösen számolnak be együttműködésük eddigi eredményeiről./mti/

-.-

bb.31. cél a teljes önkiszolgálás, a konténerizáció kiszélesítése - tájékoztató a belkereskedelmi minisztériumban

t kf/mi pp zsu di

1979. július 10.

a munka-és üzemszervezés nagyban befolyásolja a kereskedelmi tevékenységet, amely a korszerű módszerek általános alkalmazása nélkül ma már elképzelhetetlen. különösen fontos ez a következő időszakban, amikor az új üzletek építésének üteme mérséklődik, így a vásárlási- és a munkakörülmények javításának fontos eszközévé lép elő a meglévő bolti hálózat mind jobb kihasználása - hangsúlyozta laután ferenc miniszterhelyettes, a belkereskedelmi minisztérium keddi sajtótájékoztatóján, amelyen a kereskedelmi munka kevésbé látványos, de igen fontos területéről esett szó. a miniszterhelyettes elsősorban a további tennivalókról, az áru-utánpótlás és szállítás korszerűsítésében, a minta szerinti értékesítésben, a nyitvatartási idő alkalmazkodásában, az ipar és a kereskedelem kapcsolatának javításában rejlő további lehetőségekről beszélt.

folyt.köv.

16.30/zsu

-25-

1635

bb.31. /cél a teljes önkiszolgálás ... folyt./zsu

a kereskedelmi hálózat korszerűsítésének hatásos módszere például az értékesítési rendszerek továbbfejlesztése. a minisztérium vizsgálatai azt mutatják, hogy az önkiszolgáló élelmiszerüzletek forgalmának 20-30 százalékát hagyományos formában bonyolítják le, még az előre csomagolt áruk egy részét is ilyen módon értékesítik. ezért tervezik egyrészt az abc áruházakban, az önkiszolgáló élelmiszerüzletekben a hagyományos részlegek csökkentését, másrészt a teljes önkiszolgálás szélesebb körű alkalmazását. jelenleg tíz élelmiszerkereskedelmi vállalat 40-50 üzlete működik ilyen módon, a vásárlók megelégedésére. a tapasztalat szerint az átszervezést követően az üzletek forgalma több mint 6 százalékkal növekedett azzal együtt, hogy kevesebb dolgozót foglalkoztattak. az egyenletesebb vásárlási lehetőségeket nyújtó, a nagyobb forgalomra képes boltok működéséhez azonban meg kell nyerni az ipar támogatását. a teljes önkiszolgáláshoz például a hus és huskésztípusok kétharmadát még az üzletek maguk csomagolják, s ez csak átmeneti megoldásként fogadható el.

jobb együttműködésre van szükség a kiskonténeres áruszállítás fejlesztésében is ahhoz, hogy meggyorsuljon a konténerek üzemi töltése. jelenleg több mint 1500 nagy élelmiszerüzletbe és áruházba szállítanak árut, évi mintegy 200 ezer tonnányit, konténerekben. kedvezők az eredmények a sör, a cukor, a liszt, a zöldség-gyümölcs fuvarozásban, de fejlődött a gyors, korszerű szállítás az iparcikk-kereskedelemben is. a tejipar, amely szintén megpróbálkozott a hűtőkonténeres szállítással, megszüntette, mert gazdaságtalannak találta. a minisztérium javaslatára most a tej ugynevezett rolikocsis szállításának bevezetését mérlegeli. bővült a konténeres áruutánpótlásba bevont termékek köre is. az élelmiszerkereskedelemben a leglényegesebb fejlesztés például a kenyér kiskonténeres fuvarozásának bevezetése. székesfehérváron, debrecenben, pécsen, szolnokon és a fővárosban - a csepeli kenyérgyárból husz üzletbe - a kemencékből mindjárt csővázas konténerekbe rakják a forró kenyeret, amely ezután már érintés nélkül, minőségét megtartva kerül közvetlenül a boltokba a vásárlókhoz. a minisztérium tervei szerint a jövő év végéig újabb 1100-1200 üzletet kapcsolnak be a kiskonténeres áruutánpótlásba./mti/

16.40/zsu

1645
P

- 26 -

bb.32. tanácsi vb ülések a fővárosi kerületekben

t da/bc zsu hgy

1979.julius 10.

a fővárosban két kerületi tanács végrehajtó bizottsága tartott ülést kedden. a xv. kerületben a közrendért és a tisztaságért végzett munkáról tárgyalt a végrehajtó bizottság. megállapította: az utóbbi időben kis mértékben javult a rend és a tisztaság a kerületben. ennek ellenére még mindig gyakori jelenség a közterületek engedély nélküli elfoglalása, a csendháborítás, a parkrongálás. az ellenőrzések során tapasztalt hiányosságok megszüntetésére határozatilag kötelezik a tulajdonosokat, illetve figyelmeztetnek a közterület letisztítására, súlyosabb esetekben pedig szabálysértési eljárást kezdeményeznek. a elkövetett szabálysértések miatt tavaly több mint négyszáz feljelentés érkezett a tanácshoz, s 1979. első öt hónapjában sem sokkal javult a helyzet: 143 esetben kellett szabálysértési eljárást indítani.

az immár két évtizedes mulittal rendelkező kelli lászló uttörőház tevékenységével foglalkozott az v. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen igen eredményesnek minősítették az uttörőháznak a kerületben működő vállalatokkal, intézményekkel, mozgalmi- és társadalmi szervezetekkel kialakult kapcsolatát. az együttműködés szép példái közé tartozik, hogy az uttörőház kilenc szakköre közül a közlekedésit már évek óta patronálja a kerületi rendőrkapitányság és a volán 1. számú vállalata, a modellező szakkör tevékenységét pedig az mhsz budapesti szervezete támogatja. a szakkörök jelentős mértékben segítik a fiatalokat a pályaválasztásban és tanulmányi eredményeik javításában.

a szabadidő hasznos eltöltését olyan hagyományos rendezvények szolgálják, mint a kéthetenkénti mozielőadások, a 7-8. osztályosok részére havonta megrendezett klub-délutánok, az író-olvasó találkozók, a kresz vetélkedők, tömegsportversenyen pedig az uttörők a „kelli kupáért mérhetik össze tudásukat. az ülésen elhatározták, hogy szabadpolcos könyvtárat létesítenek az ifiszobában, ahol az ifjusági sajtótermékeken, a kisz- és uttörő kiadványokon kívül diafilmek, hanglemezek és magnószalagok állnak majd a pajtások rendelkezésére./mti/

17.25/zsu

1748
P

- 27 -

bb.33. képzőművészeti beruházási terv készül somogyban - ülést tartott a megyei tanács vb

gom/kz/mné/p hgy

1979. július 10.

ujabb művészek, elsősorban iparművészek, letelepítése mellett foglalt állást keddi ülésén a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága, s egyidejűleg határozatot hozott a már somogyban élők munka- és életkörülményei javítására. mint elmondták, pillanatnyilag huszonkét hivatásos művész él a megyében, és ötven rendszeresen alkotó amatőrt tartanak számon. a testület szerint főleg a fiatal városokban és a balatonparti községekben lehet és kell megteremteni újabb művészek fogadásának feltételeit.

az ülésen bírálták, hogy a beruházásokkal, a városrendezési elképzelésekkel nincs összhangban a műalkotások elhelyezésének tervezése, ezért határozatot hoztak somogy megye közep-távu képzőművészeti beruházási tervének elkészítésére. a művészeti élet fejlesztésére törekedve került már sor a rippl-rónai és a nemrég fölavatott kunffy emlékmúzeum létrehozására; még az idén befejeződik a zichy múzeum bővítése és megnyílik a szántópusztai, balaton a xix. századi festészetben, című állandó kiállítás. a vb állásfoglalása szerint mindezek mellett még több és jobb kiállítóhelyre van szükség a megyében. /mti/

--

bb.35. elhunyt nagy györgy

dén/p kz hgy

1979. július 10.

nagy györgy, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1936 óta volt tagja a pártnak, hetvenegy éves korában szentesen elhunyt. temetése július 12-én, csütörtökön délután 15 órakor lesz a szentesi szeder-temetőben.

mszmp szentes városi bizottsága-

/mti/

--

17.15?/pkk

-28.-

17.50

bb.34. díjakkal tért haza spittalból az okisz kamarakórusa

1 ol/ol pp zsu hgy

1979. július 10.

kedden hazaérkezett az ausztriai spittalból az okisz erkel ferenc művészegyüttesének monteverdi kamarakórusa. nem jöttek üres kézzel: a xvi. spittali nemzetközi kórusverseny két rangos díját hozták magukkal. tíz ország- csehszlovákia, finnország, franciaország, lengyelország, magyarország, nszk, olaszország, románia, svédország és az usa - tíz kamarakórusa vetélkedett a hagyományos versenyen, s a magyar kamarakórus népdalkategóriában a második, a klasszikus művek kategóriájában pedig a harmadik díjat nyerte el. a versenyen a 34 tagú együttest p. kollár éva vezényelte. /mindkét kategóriában amerikai együttesnek ítelték az első díjat./ /mti/

--

bb.36. táppénzes helyzetkép, betegellátás a fővárosban

t az/pá bc zsu hgy

1979. július 10.

rövidebb utat kell megtennie a betegnek, kevesebbet kilincselnie, míg orvosláshoz, medicinához jut, amióta nem kell felkeresnie a különböző vizsgálatok eredményeivel, leletekkel körzeti orvosát - mondotta a táppénzes helyzet alakulásáról adott tájékoztatójában dr. varga árpád a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának vezetője kedden a városházán. egyre több helyen ott vehetik táppénzes állományba a beteget, ahol keresőképtelenségét megállapították: kórházban, rendelőintézetben, üzemorvosi rendelőben. persze megvan ennek az árnyoldala is, hiszen akadnak, akik különböző panaszokkal előbb itt, majd amott vetetik magukat betegállományba. mindennek elejét lehetne venni például egy olyan könyvecske rendszeresítésével, amelyet a beteg minden gyógykezeléskor bemutatna, s amelyben feltüntetnék mikor, meddig volt táppénzes állományban. a fővárosban táppénzes ellenőrző bizottság veszi górcső alá magát az orvosi munkát, a szakmai felkészültséget, az egészségügyi adminisztrációt is. városrészenként értékelte a körzeti, a rendelőintézeti és az üzemi orvosok munkájának tükrében a táppénzes fegyelem alakulását. az utóbbi időben rendszeresen ellenőrzik a fekvőbetegeket mind a csoportvezető főorvosok, mind a körzeti ápolónők, védőnők.

folyt.köv.

18.10/zsu

-29-

1830

bb.34./táppénzes helyzetkép ... folyt./zsu

az üzemorvosok a korábbinál nagyobb figyelmet fordítanak a foglalkozási betegségek megelőzésére, gyógyítására, szűrővizsgálatokat szerveznek.

az integrált fővárosi intézményekben - a közösen irányított s összehangolt tevékenységű rendelőkintézetekben és kórházakban az eddiginél kiterjedtebben alkalmazott szakkonziliumok szolgálják a betegek gyorsabb ellátását, szakszerűbb vizsgálatát és kezelését. a táppénzes napok száma mégis nő: a fővárosban tavaly csaknem elérte a 18 milliót, 750 ezerrel volt több, mint egy évvel korábban. fölmerül a kérdés: romlott-e a táppénzes fegyelem? ez bizonyosan nem állítható. az emelkedést olyan alapos okok is indokolják, mint például a múlt év első két hónapjára áthuzódott influenza járvány, s a gyermekápolásra igénybevett napok növekvő száma is.

kár lenne azonban szabálytalanságot keresni ez ügyben: mindez abból adódik, hogy a kismamáknak új lehetőségük kínálkozik a gyermekgondozási segély és a táppénz váltogatására. akad más is, ami a táppénzes napok számát növeli/ több a keresőkép-telen ember azért is, mert fejlődik az orvostudomány, a beteg-ellátás, korábban reménytelen állapotú betegek gyógyulnak fel- például szívinfraktus után - természetesen hosszú kezelést követően.

a táppénzrendszer módosításáról és a táppénz fegyelem erősítéséről intézkedő kormányhatározat szellemében a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága úgy foglalt állást, hogy az egészségügyi szervek és a munkaadók közösen elemezzék - mégpedig rendszeresen - a táppénzes helyzetet. a vállalatok feladata, hogy nagyobb gondot fordítsanak a beteglátogatásra, részint mert a munkából kényszerűen távolmaradó betegnek, a lábadozó munkatársnak kijár ennyi megbecsülés, figyelem, részint - ámbár ezek ritkább esetek - némely csavaros észjárású, az orvosokat is félrevezető dologkerülőnek nem árt a körmére nézni. ami szintén nem egészségügyi, hanem társadalmi tennivaló: olyan munkahelyi légkört szükséges teremteni, melynek közegében nem a neurotikusok száma gyarapszik, hanem a munkájukban örömet lelő, annak értelmét látó emberek tábora. „legalább annyian dolgoznak, akiket beteglátományba kellene venni-tartani, mint ahányan munkaképesen táppénzből élnek - állapította meg a főosztályvezető főorvos. ebbe a „kiegyenlítődsébe,„ persze sem az illetékes, sem a társadalom nem törődhet bele: egyfelől nagyobb szigor kívánatik, másfelől több emberség./mti/

--

-30-

18.20/zsu

18 w
o

bb.37. időjárásjelentés

pá/zsu hgy

1979.julius 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1979.julius 10-én kedden este:

felhőátvonulások

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások szórványos esővel, záporral, egy-két helyen zivattal. a többfelé élénk északnyugati szél átmenetileg kissé mérséklődik, napközben ismét megélénkül, helyenként megerősödik. a hőmérséklet kora délután 19-24 fok között lesz./mti/

--

bb.38. finn néptáncgyűttes vendégszereplése győrött

mzs/ká/p hgy

1979. július 10./

győr finnországi testvérvárosából, kuopióból 30 tagú néptáncgyűttes és zenekar érkezett a rába parti városba. a vendégek részt vettek a győri zenei nyár nyitóprogramjában, a belvárosi sétáló-utcai menettáncversenyen, kedden pedig önálló műsorral szerepeltek a győri ady endre művelődési házban. finn népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, és táncokat adtak elő./mti/

--

bb.39. fogadás a szovjet nagykövetségen

t sb/pá/p hgy

1979. július 10.

vlagyimir jakovlevics pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete kedden este a nagykövetségen fogadást adott a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 23. ülészaka alkalmából.

a fogadáson marjai józsef és konsztantyin katusev miniszterelnök-helyettesek vezetésével részt vettek a bizottság két delegációjának tagjai. ott volt havasi ferenc, az mszmp központi bizottságának titkára, puja frigyos külügyminiszter, simon pál nehézipari, soltész istván kohó- és gépipari, veress péter külkereskedelmi miniszter, valamint leonyid konsztandov vegyipari és jefim novoszjolvov építő-, utépitő- és kommunális gépgyártási miniszter./mti/

--

20.10/p

-31-

2030

bb.40. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
1979.július 10-én 14,00 órától zárásig

zsu hgy

1979.július 10.

26. fogadás
27. egymást segítik az aratásban
28. magyar vezetők üdvözlő távirata
29. hibridizálás
30. belktatták a pécsi orvostudományi egyetem rektorát
31. teljes önkiszolgálás
32. tanácsi vb ülések
33. képzőművészeti beruházási terv
34. okisz kamarakórus
35. elhunyt nagy györgy
36. táppénzes helyzetkép
37. időjárásjelentés
38. finn néptáncgyűttes
39. fogadás a szovjet nagykövetségen

40. hirjegyzék

/mti/

-.-

21.00/zsu

-32-

Libo

készült a mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pástor jános

szerkesztette: izsák erika, dosztányi imre, halasi györgy

- v e g e -

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979.július 11. szerda

bb.1. alkotmány-vetélkedő 80 ezer fiatalnak - öórumsorozat 258
körzetben - bostai károlyné nyilatkozata

i ma/z dg zsu hgy

1979.július 11.

„harminc éves az alkotmány,, elnevezésű vetélkedő 80 ezer fiatal részvételével; fórumorozat a munkáról és az életmódról 258 budapesti körzetben a vi. ötéves tervi fővárosi fejlesztési koncepciójának megvitatása - a kiragadott példák is a budapesti népfrontmozgalom második félévi gazdag programját jelzik.

bostai károlyné, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

az elmúlt időszak legfontosabb eredményeként a nemrégiben teljessé vált körzeti népfrontbizottsági hálózat révén munkánkba bekapcsolódott, több mint 7000 új aktív tevékenységét értékeljük. a lakóterületi fórumokkal, egyre szélesedő kapcsolataikkal élénkítették, talán nem túlzás azt mondani, egy kissé meg is újították a főváros lakóhelyi közéletét. a közelmúltban megtartott elnökségi ülésükön állapíthattuk meg azt is, hogy a körzeti párt- és társadalmi szervek segítségével a jó tanácsi együttműködésnek köszönhetően sikeresen zárult a lakóhelyi önkormányzat egyik legfontosabb eseménysorozata, a 10 ezer 159 lakóbizottság megválasztása. a tanácstagok beszámolókkal egybekötött választásokon több mint 400 ezer budapestivel beszélgettünk meg szűkebb és tágabb környezet fejlesztésének, az együttélésnek, valamint a z érdekképviseletnek az eredményeit és a gondjait.

folyt.köv.

-1-